

ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ

PHAN THANH HẢO

**HOÀN THIỆN TỔ CHỨC THÔNG TIN KẾ TOÁN
TRONG ĐIỀU KIỆN ỨNG DỤNG ERP TẠI CÔNG TY
CỔ PHẦN SẢN XUẤT THÉP VIỆT MỸ**

Chuyên ngành: Kế toán

Mã số: 60.34.03.01

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ KẾ TOÁN

Đà Nẵng - Năm 2017

Công trình được hoàn thành tại
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ, ĐHQĐHN

Người hướng dẫn khoa học: TS. Huỳnh Thị Hồng Hạnh

Phản biện 1: PGS. TS. Đường Nguyễn Hưng

Phản biện 2: PGS. TS. Nguyễn THỊ Hồng Nga

Luận văn đã được bảo vệ trước Hội đồng chấm Luận văn tốt nghiệp Thạc sĩ Kế toán học tại Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng vào ngày 26 tháng 8 năm 2017.

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

- Trung tâm Thông tin – Học liệu, Đại học Đà Nẵng;
- Thư viện trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Hệ thống thông tin kế toán (HTTTKT) là hệ thống thu thập, ghi nhận, lưu trữ và xử lý dữ liệu nhằm tạo ra thông tin cho người ra quyết định. Trong những năm gần đây, việc phát huy đầy đủ vai trò và chức năng của HTTTKT trong điều kiện ứng dụng công nghệ thông tin nhằm tạo ra những thông tin kế toán hữu ích luôn được các doanh nghiệp đặt lên hàng đầu.

Ngày nay, các phần mềm quản lý tổng thể trong tổ chức như ERP đã được nhìn nhận đúng đắn hơn về tầm quan trọng cũng như hiệu quả thực tiễn đem lại. Hệ thống Hoạch định Nguồn lực Doanh nghiệp - Enterprise Resource Planning (ERP) là một mô hình ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý hoạt động kinh doanh, thu thập dữ liệu, lưu trữ, phân tích diễn giải, giúp cho công ty quản lý các hoạt động chủ chốt. Để đảm bảo các hoạt động được diễn ra một cách nhịp nhàng, đồng bộ nhằm đạt được hiệu quả cao nhất, cần phải phối hợp hoạt động giữa các chức năng, bộ phận, cá nhân cùng tham gia trong cùng một chu trình. Do vậy cần thiết phải tổ chức trao đổi dữ liệu, thông tin một cách khoa học giữa các bộ phận để công việc được tiến hành xuyên suốt qua các công đoạn, là cơ sở để xác định trách nhiệm cụ thể của từng bộ phận trong việc phối hợp thực hiện nhiệm vụ, tránh chồng chéo, sai sót. Đó cũng chính là tính năng chính của phần mềm ERP khi kết hợp tất cả các bộ phận này trong một phần mềm tích hợp duy nhất, sử dụng một cơ sở dữ liệu để các bộ phận khác nhau có thể dễ dàng chia sẻ thông tin và phối hợp công việc với nhau. Với tư duy quản lý mới, phần mềm ERP được xem là một giải pháp tối ưu giúp cho doanh nghiệp nâng cao năng lực của

mình trong xu thế cạnh tranh gay gắt như hiện nay.

Không nằm ngoài xu thế đó, Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ cũng đã chuyển đổi từ phần mềm kế toán Effect sang hệ thống SAP ERP. Với yêu cầu quản trị cao của Ban lãnh đạo công ty, cần có một phần mềm có khả năng quản lý và kết nối mọi nghiệp vụ, bộ phận trong doanh nghiệp. Giải pháp ERP là ưu tiên số một để giải quyết bài toán đó cho các ban lãnh đạo công ty. Sau một năm nghiên cứu, triển khai và đào tạo, Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ bắt đầu chính thức vận hành hệ thống SAP ERP vào 01/01/2017. Để phần mềm ERP phát huy được đầy đủ tính ưu việt của nó, doanh nghiệp cần tái cấu trúc tổ chức và thay đổi các quy trình hoạt động của từng bộ phận. ERP là phần mềm tích hợp nhiều phân hệ, trong đó chủ chốt là phân hệ kế toán giữ vai trò quan trọng. Do đó việc ứng dụng ERP sẽ ảnh hưởng đến tất cả các bộ phận trong đơn vị, nhất là đối với HTTKT cần có những thay đổi, hoàn thiện để thích hợp với quy trình chuẩn của hệ thống.

Trong thời gian qua, công ty đã từng bước có những thay đổi để phù hợp với việc ứng dụng ERP, bước đầu đã đem lại hiệu quả cho toàn doanh nghiệp. Tuy nhiên, do mới sử dụng phần mềm ERP nên tổ chức thông tin nói chung và tổ chức thông tin kế toán nói riêng còn tồn tại nhiều bất cập, vướng mắc trong giai đoạn này. Vì vậy, việc tổ chức thông tin kế toán trong đơn vị cần phải hoàn thiện hơn để hệ thống ERP có thể mang lại những hiệu quả tối đa cho hoạt động của doanh nghiệp. Đó cũng là điều mà tác giả mong muốn khi hoạt động thực tiễn công tác kế toán trong điều kiện ứng dụng hệ thống ERP tại Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ. Với ý nghĩa khoa học và thực tiễn như vậy tác giả nghiên cứu và chọn đề tài “Hoàn thiện tổ chức thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng ERP

tại Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ” để thực hiện luận văn thạc sĩ.

2. Mục tiêu nghiên cứu

Mục tiêu nghiên cứu của đề tài:

- Phân tích và đánh giá thực trạng tổ chức thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng hệ thống SAP ERP tại Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ.

- Đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện tổ chức thông tin kế toán tại Công ty.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- **Đối tượng nghiên cứu:** tổ chức thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng hệ thống ERP.

- **Phạm vi nghiên cứu:** Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ với dữ liệu nghiên cứu trong quý I năm 2017.

4. Phương pháp nghiên cứu

- Khảo sát các tài liệu, nghiên cứu lý luận về HTTKT và ERP.

- Quan sát, phỏng vấn trực tiếp thực trạng HTTKT tại Công ty khi ứng dụng hệ thống ERP. Từ đó, thông tin thu thập sẽ được tổng hợp, phân tích, đánh giá,... nhằm đề xuất hoàn thiện HTTKT tại công ty.

5. Bố cục của luận văn

Ngoài phần mở đầu và kết luận, luận văn có kết cấu gồm 3 chương:

Chương 1: Hệ thống thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng ERP

Chương 2: Tổ chức thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng ERP tại Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ

Chương 3: Hoàn thiện hệ thống thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng hệ thống ERP tại Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ

6. Tổng quan tài liệu nghiên cứu

Tác giả Nguyễn Mạnh Toàn (2011) nghiên cứu đề tài “Tiếp cận theo chu trình – Cơ sở để nâng cao hiệu quả của hệ thống thông tin kế toán” đã phân tích rõ sự cần thiết trong việc tiếp cận HTTTKT theo chu trình. Nhằm tăng cường chức năng phối hợp, trao đổi dữ liệu và thông tin giữa các phần hành kế toán và giữa kế toán với các bộ phận khác trong doanh nghiệp, việc ứng dụng ERP đòi hỏi HTTTKT phải tiếp cận theo chu trình. Tổ chức thông tin kế toán đều có thể tổ chức theo bốn chu trình cơ bản gồm: chu trình doanh thu, chu trình cung ứng, chu trình chuyển đổi và chu trình tài chính. Trong mỗi chu trình cần xác định rõ các đối tượng sử dụng thông tin kế toán trên cơ sở xác định rõ mỗi loại thông tin kế toán cần thiết cho ai, cho bộ phận chức năng nào trong một chu trình để tổ chức ghi nhận, theo dõi, báo cáo hoặc phân quyền truy cập để khai thác dữ liệu, thông tin đó một cách nhanh chóng và chính xác nhất.

Thực hiện khảo sát với phương pháp nghiên cứu định lượng với 204 phản hồi, trong đó chỉ có 19 doanh nghiệp ứng dụng ERP và thành công, nghiên cứu của tác giả Trần Thanh Thúy (2011) đã làm rõ sự tác động của ERP đến tổ chức thông tin kế toán tại các doanh nghiệp Việt Nam bằng những số liệu cụ thể. Quy trình làm việc ảnh hưởng đến HTTTKT trong điều kiện ứng dụng ERP với mức độ cao và rất cao (chiếm đến 95%). Do đặc điểm liên kết trong ERP nên việc phân quyền truy cập trên hệ thống được đánh giá rất cao (chiếm 42%), phân chia trách nhiệm (chiếm 26% ở mức rất cao) và tính kiểm soát đối với HTTTKT chiếm 95% ở mức cao và rất cao. Thông qua

khảo sát, tác giả nhận định rằng phân hệ kế toán tài chính là phân hệ cơ bản không thể thiếu trong ERP và có sự tác động mạnh mẽ của ERP đến HTTTKT. Tuy nhiên, nghiên cứu còn hạn chế với cỡ mẫu quá nhỏ, chưa đại diện cho tất cả các doanh nghiệp triển khai ERP ở Việt Nam.

Năm 2012, luận văn tiến sĩ của tác giả Nguyễn Bích Liên chọn mô hình “hệ thống hoạt động” để xây dựng mô hình nghiên cứu quan hệ giữa ba vấn đề chất lượng sản phẩm thông tin, hệ thống thông tin và người sử dụng thông tin. Qua điều tra của tác giả, bao gồm 13 nhân tố ảnh hưởng đến chất lượng thông tin kế toán trong môi trường ERP tại các doanh nghiệp Việt Nam, điển hình như Tầm nhìn, cam kết và hỗ trợ của Ban lãnh đạo; chất lượng dữ liệu, quy trình xử lý và chất lượng phần mềm ERP;...kết quả nghiên cứu có ý nghĩa lớn giúp các doanh nghiệp sử dụng ERP lập kế hoạch và thực hiện hoạt động theo kế hoạch và giám sát việc thực hiện hoạt động liên quan vấn đề triển khai, sử dụng ERP nhằm giúp doanh nghiệp nâng cao chất lượng thông tin kế toán trong môi trường ERP.

Qua những bài nghiên cứu trên, tác giả nhận thấy việc ứng dụng hệ thống ERP tác động lớn đến HTTTKT, đòi hỏi doanh nghiệp phải hoàn thiện HTTTKT. Với tầm nhìn như vậy, Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ mới bắt đầu ứng dụng hệ thống ERP chắc chắn cần hoàn thiện hơn tổ chức HTTTKT của công ty.

CHƯƠNG 1

HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN TRONG ĐIỀU KIỆN ỨNG DỤNG ERP

1.1. TỔNG QUAN LÝ LUẬN VỀ HỆ THỐNG THÔNG TIN KẾ TOÁN

1.1.1. Khái niệm hệ thống thông tin kế toán

Hệ thống thông tin kế toán là một hệ thống thu thập, xử lý, tổng hợp và lưu trữ dữ liệu nhằm cung cấp thông tin kế toán hữu ích phục vụ cho việc lập kế hoạch, kiểm soát, phối hợp, phân tích và ra quyết định. HTTTKT toán thực hiện hai chức năng cơ bản: thông tin và kiểm soát về sự hình thành và vận động của tài sản nhằm bảo vệ, khai thác và sử dụng hiệu quả các nguồn lực của tổ chức.

HTTTKT là một bộ phận cấu thành quan trọng của hệ thống thông tin quản lý trong doanh nghiệp, nhằm thu thập, xử lý và cung cấp thông tin về tình hình huy động và sử dụng vốn của doanh nghiệp cũng như kết quả hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp trong từng kỳ nhất định.

Như các hệ thống thông tin khác, hệ thống thông tin kế toán có mục tiêu, đầu vào, quy trình xử lý dữ liệu và đầu ra.

1.1.2. Mối quan hệ giữa HTTTKT với các hệ thống thông tin khác trong doanh nghiệp

Các hệ thống thông tin chức năng cung cấp dữ liệu đầu vào cho HTTTKT và từ những dữ liệu này, HTTTKT có nhiệm vụ xử lý chúng thành thông tin hữu ích cung cấp trở lại các bộ phận để thực hiện chức năng của mình. Các hệ thống thông tin này liên kết hệ thống quản trị với hệ thống tác nghiệp, đảm bảo sự vận hành của doanh nghiệp đạt được các mục tiêu đề ra.

1.1.3. Tổ chức thông tin kế toán

Mô hình tổ chức bộ máy kế toán: trong quá trình hoàn thiện hệ thống kế toán doanh nghiệp, nhất thiết phải hoàn thiện các vấn đề liên quan đến kế toán quản trị.

Nội dung tổ chức công tác kế toán: Trong khâu thu nhận thông tin, việc thu nhập thông tin của kế toán thông qua hệ thống chứng từ kế toán.

1.2. TỔNG QUAN LÝ LUẬN VỀ ERP

1.2.1. Định nghĩa về ERP

ERP (Enterprise Resource Planning – Hoạch định nguồn lực doanh nghiệp) là một thuật ngữ liên quan đến hệ thống tích hợp các thông tin và quá trình kinh doanh bao gồm các phân hệ chức năng được cài đặt tùy theo mục đích của doanh nghiệp.

ERP được hỗ trợ bởi phần mềm ứng dụng liên chức năng giúp cho doanh nghiệp hoạch định và quản lý những phần quan trọng của quá trình kinh doanh bao gồm lập kế hoạch sản xuất, mua hàng, quản lý hàng tồn kho...ERP tập hợp tất cả dữ liệu từ các quy trình khác nhau và lưu trữ trong một cơ sở dữ liệu tập trung cho phép sử dụng thông tin theo nhiều cách khác nhau.

1.2.2. Cấu trúc của ERP

Các phân hệ cơ bản của một hệ thống ERP: phân hệ kế toán, phân hệ mua hàng, phân hệ sản xuất, phân hệ bán hàng, phân hệ nhân sự, quản trị hệ thống. Tất cả các phân hệ này đều liên kết chặt chẽ với nhau trong thu thập dữ liệu, xử lý dữ liệu và cung cấp thông tin về toàn bộ hoạt động của doanh nghiệp. Trong đó phân hệ kế toán là nền tảng của phần mềm ERP.

Một hệ thống ERP có các đặc điểm sau: tính linh hoạt, toàn diện và liên kết.

Vì đặc trưng của phần mềm ERP là có cấu trúc phân hệ, trong đó từng phân hệ có thể hoạt động độc lập nhưng vẫn có khả năng kết nối với nhau, thế nên tính chia sẻ thông tin và liên kết được thể hiện rất rõ. Bên cạnh đó, quy trình làm việc thống nhất và trách nhiệm được xác định rõ ràng trong hệ thống ERP.

1.2.3. Sự cần thiết của ứng dụng ERP

Với những tính chất và đặc trưng như đã nêu ở trên, khi ứng dụng ERP vào công tác quản lý trong doanh nghiệp nói chung cũng như công tác kế toán nói riêng, ERP đã thực sự phát huy tác dụng. Lợi ích của việc ứng dụng ERP có thể được tóm lược như sau: rút gọn thủ tục giấy tờ, nâng cao năng suất lao động, kiểm soát dữ liệu và thông tin chặt chẽ, tập trung, nâng cao hiệu quả xử lý và chia sẻ nguồn lực thông tin, hiệu quả kinh doanh, thay đổi quan điểm, phong cách làm việc của nhân viên.

1.3. TỔ CHỨC THÔNG TIN KẾ TOÁN TRONG ĐIỀU KIỆN ỨNG DỤNG ERP

1.3.1. Hệ thống chứng từ

Trong môi trường ERP, tất cả những quy trình lập và xét duyệt chứng từ phải được chuẩn hóa trong mỗi nghiệp vụ kinh tế cụ thể. Tất cả các bước trong quy trình luân chuyển đều được thực hiện một cách tự động thông qua hệ thống phần mềm ERP, kế toán chỉ là giai đoạn cuối cùng thực hiện kiểm tra và xử lý các chứng từ của các bộ phận khác gửi đến.

1.3.2. Tổ chức dữ liệu

Tất cả các phân hệ trong phần mềm sử dụng cùng một ngôn ngữ lập trình và cùng sử dụng một cơ sở dữ liệu quản lý tập trung và chia sẻ thông tin. Cơ sở dữ liệu đầu vào của bộ phận này sẽ trở thành cơ sở dữ liệu đầu ra tại một bộ phận khác. Tất cả các dữ liệu của các

phân hệ tích hợp được quản lý tập trung và tổ chức theo kiểu hệ quản trị cơ sở dữ liệu, giúp việc thu thập và lưu trữ dữ liệu không bị trùng lặp, các dữ liệu được sử dụng hiệu quả cao.

Ngoài hệ thống tài khoản mà Bộ Tài chính Việt Nam ban hành, doanh nghiệp có thể xây dựng một hệ thống tài khoản với nhiều chiều thông tin trên cơ sở tuân theo luật đã có bằng cách chia nhỏ các bậc tài khoản. Điểm khác biệt giữa ERP so với kế toán truyền thống là việc sử dụng các tài khoản không thuộc hệ thống tài khoản chính thức của mình và xem đó là các tài khoản trung gian.

1.3.3. Tổ chức hệ thống sổ và báo cáo kế toán

Trong điều kiện ứng dụng hệ thống ERP, sổ kế toán có chức năng giống như trong điều kiện hạch toán thủ công, là phương tiện để ghi chép, xử lý, tổng hợp và lưu trữ các dữ liệu kế toán. Báo cáo kế toán là sản phẩm cuối cùng của quá trình kế toán tại doanh nghiệp. Thông qua báo cáo kế toán, nhà quản trị có thể kiểm soát tình hình hoạt động kinh doanh đồng thời phân tích, lập kế hoạch, đưa ra quyết định chiến lược.

Bên cạnh phương pháp ghi bổ sung, phần lớn người sử dụng áp dụng phương pháp ghi số âm để sửa các bút toán sai. Với ý nghĩa là một hệ thống phản ánh trung thực nhất các hoạt động kinh tế phát sinh trong một tổ chức kinh tế, hệ thống ERP không cho phép người dùng xóa bất kỳ một bút toán nào đã hạch toán vào hệ thống.

1.3.4. Tổ chức thông tin theo các chu trình

a. Sự cần thiết phải tổ chức thông tin theo chu trình trong hệ thống ERP

Hệ thống ERP ghi nhận và xử lý thông tin theo nguyên tắc: “Nếu bước hoạt động trước chưa được ghi nhận dữ liệu vào hệ thống thì sẽ không có căn cứ để hệ thống cho phép bước hoạt động sau thực

hiện”. Khi phần mềm kế toán độc lập với các phần mềm của các phòng ban khác thì việc chuyển thông tin từ bộ phận kế toán sang các bộ phận chức năng khác thường được thực hiện một cách thủ công với hiệu quả thông tin thấp và không có tính kiểm soát. Để đảm bảo các hoạt động được diễn ra một cách nhịp nhàng, đồng bộ, cần thiết phải tổ chức trao đổi dữ liệu, thông tin một cách khoa học giữa các bộ phận để công việc được tiến hành xuyên suốt qua các công đoạn, là cơ sở để xác định trách nhiệm cụ thể của từng bộ phận trong việc phối hợp thực hiện nhiệm vụ, tránh chồng chéo, sai sót.

Tổ chức hệ thống thông tin kế toán theo định hướng ERP phải hướng đến việc tổ chức dữ liệu kế toán, quy trình xử lý và công cấp thông tin kế trên cơ sở mối quan hệ thông tin giữa bộ phận kế toán với các bộ phận chức năng khác trong đơn vị nhằm nâng cao hiệu quả công tác kế toán nói riêng và công tác quản lý nói chung tại doanh nghiệp.

b. Các chu trình trong doanh nghiệp

- Chu trình doanh thu: Hai chức năng chính của chu trình doanh thu là bán hàng và thu tiền. Chu trình này liên quan đến 4 hoạt động: nhận đặt hàng, gửi hàng, lập hóa đơn và thu tiền. Các chủ thể chủ yếu tham gia vào chu trình doanh thu gồm: khách hàng, bộ phận bán hàng, bộ phận giao hàng, bộ phận kho hàng, kế toán,...

- Chu trình cung ứng: Hai chức năng chính của chu trình cung ứng là mua hàng và thanh toán tiền cho nhà cung cấp. Chu trình này liên quan đến các hoạt động: mua hàng, nhận hàng, theo dõi thanh toán và chi tiền. Các chủ thể chủ yếu tham gia vào chu trình cung ứng gồm nhà cung cấp, các bộ phận có nhu cầu, bộ phận mua hàng, kế toán,... Yêu cầu đặt ra đối với hoạt động cung ứng là phải cung ứng đầy đủ và kịp thời tất cả các loại vật tư, hàng hóa dịch vụ

để đảm bảo hoạt động của doanh nghiệp không bị gián đoạn.

- Chu trình chuyển đổi: là cầu nối giữa chu trình cung ứng và chu trình doanh thu. Chức năng trung tâm của HTTTKT trong chu trình chuyển đổi là hạch toán chi phí phát sinh trong quá trình sản xuất kinh doanh. Hạch toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm nhằm cung cấp các thông tin cần thiết cho việc kiểm soát chi phí và xác định giá vốn hàng bán là nội dung quan trọng của HTTTKT trong chu trình chuyển đổi.

- Chu trình tài chính: bao gồm tất cả các hoạt động trong doanh nghiệp thông qua việc huy động vốn và sử dụng vốn một cách hiệu quả. HTTTKT trong chu trình tài chính có nhiệm vụ ghi nhận tất cả các hoạt động liên quan đến việc huy động, cũng như theo dõi nhằm cung cấp các thông tin về tình hình và sự biến động của từng loại tài sản, phục vụ cho công tác quản lý, bảo vệ và sử dụng hiệu quả tài sản của doanh nghiệp.

Để đảm bảo các mối quan hệ phối hợp giữa các chức năng, bộ phận trong mỗi chu trình cần phải xây dựng các hệ thống thông tin quản lý trong từng chu trình và mối quan hệ giữa chúng với HTTTKT. Bộ phận thực hiện công đoạn trước phải thông tin đầy đủ, kịp thời và chính xác cho các bộ phận thực hiện công đoạn sau để các bộ phận này chủ động tiếp tục triển khai công việc nhằm hoàn thành trọng vẹn chức năng của chu trình. Ngược lại, các bộ phận thực hiện các bước công việc sau cũng phải cung cấp các thông tin phản hồi cho các bộ phận trước đó để báo cáo tình hình và tiến triển của công việc cũng như những vấn đề nảy sinh cần phải phối hợp giải quyết hoặc báo cáo kịp thời cho các cấp quản lý về tình hình và kết quả thực hiện kế hoạch công tác.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1

Trong chương này, tác giả đã trình bày những lý luận cơ bản về hệ thống thông tin kế toán, hệ thống ERP cũng như công tác tổ chức hệ thống thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng ERP. Từ đó, làm rõ tầm quan trọng của việc ứng dụng hệ thống phần mềm ERP vào hệ thống thông tin của doanh nghiệp. Tổ chức hệ thống thông tin kế toán theo định hướng ERP phải hướng đến việc tổ chức dữ liệu kế toán, quy trình xử lý và cung cấp thông tin kế theo quy trình trên cơ sở mối quan hệ thông tin giữa bộ phận kế toán với các bộ phận chức năng khác trong đơn vị nhằm nâng cao hiệu quả công tác kế toán nói riêng và công tác quản lý nói chung tại doanh nghiệp.

Việc nghiên cứu lý luận chung về công tác tổ chức hệ thống thông tin kế toán theo định hướng ERP là cơ sở để tác giả tiếp tục tiến hành phân tích thực trạng cũng như đưa ra giải pháp trong việc tổ chức hệ thống thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng ERP tại Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ. Chính vì vậy, trong chương tiếp theo, tác giả sẽ trình bày tổ chức hệ thống thông tin kế toán có những thay đổi về quy trình và bộ máy kế toán khi chuyển đổi từ phần mềm kế toán đơn lẻ sang hệ thống ERP theo các chu trình.

CHƯƠNG 2

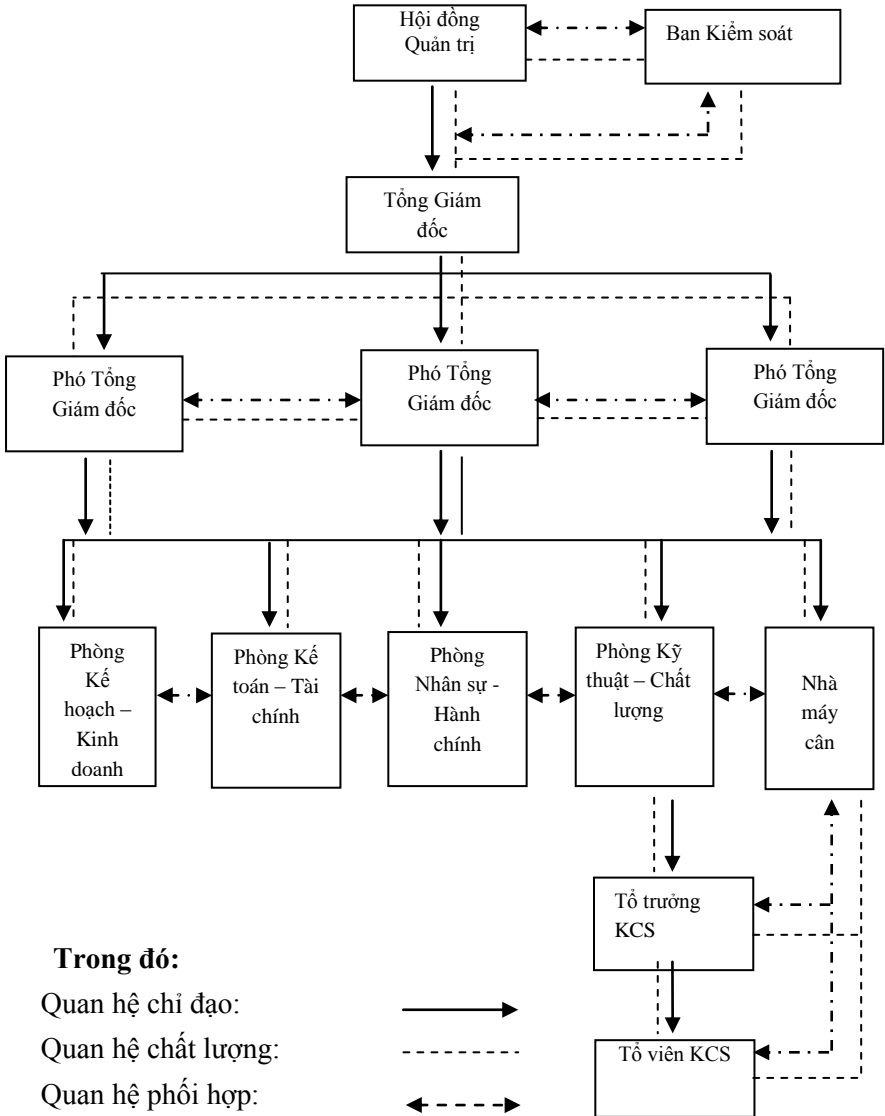
TỔ CHỨC THÔNG TIN KẾ TOÁN TRONG ĐIỀU KIỆN ỨNG DỤNG ERP TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN SẢN XUẤT THÉP VIỆT MỸ

2.1. GIỚI THIỆU VỀ CÔNG TY CỔ PHẦN SẢN XUẤT THÉP VIỆT MỸ

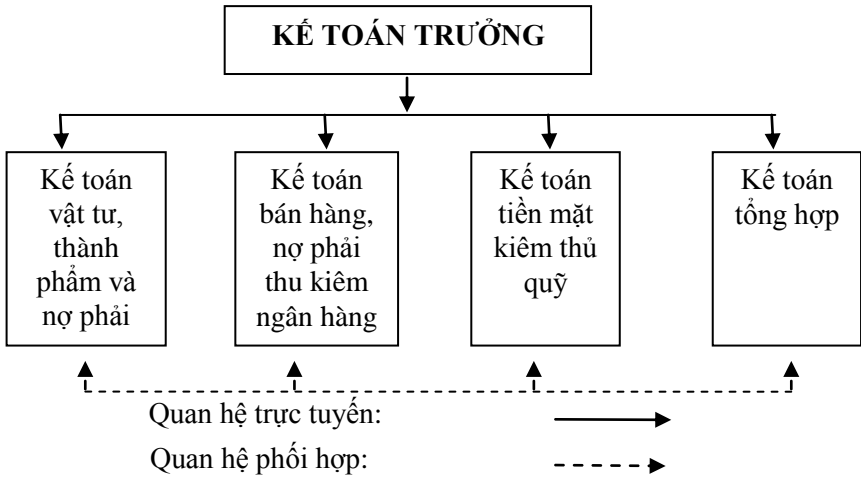
2.1.1. Giới thiệu chung về công ty

Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ tiền thân là nhà máy cán thép Miền Trung thuộc Công ty Cổ Phần Kim Khí. Qua 9 năm xây dựng và trưởng thành, đến nay Công ty đã phát triển về quy mô, chất lượng sản phẩm lẫn thị trường tiêu thụ. Ngày 15/08/2012 Công ty đổi tên thành Công ty Cổ Phần Sản xuất Thép Việt Mỹ. Công ty cung cấp cho thị trường các loại thép thanh, thép cuộn với thương hiệu “VAS”, bao gồm các mác thép cuộn, CB300, CB400, CB500. Từ năm 2016, Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ trở thành công ty con Công ty TNHH Thép An Hưng Tường. Ban lãnh đạo Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ hiểu được việc tạo ra một thanh thép tốt được làm nên từ nền tảng phôi thép chất lượng, giá trị phát triển bền vững bắt nguồn từ trong TÂM, cùng với đội ngũ trẻ, tâm huyết, sáng tạo, công ty được đào tạo bài bản và chuyên sâu cùng với kinh nghiệm tích lũy được qua gần 20 năm trong ngành đã tạo ra một nền tảng VỮNG VÀNG NHƯ TÂM THÉP làm nên sự khác biệt. Công ty luôn cân bằng lợi ích doanh nghiệp với lợi ích xã hội, đóng góp tích cực vào các hoạt động hướng về cộng đồng, thể hiện tinh thần trách nhiệm công dân và niềm tự hào dân tộc.

2.1.2. Tổ chức bộ máy công ty

2.1.3. Tổ chức bộ máy kế toán công ty

2.2. THỰC TẾ TRIỂN KHAI HỆ THỐNG SAP ERP TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN SẢN XUẤT THÉP VIỆT MỸ

2.2.1. Quá trình triển khai thực hiện ERP tại Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ

Quá trình triển khai thực hiện ứng dụng hệ thống SAP ERP tại Công ty CP SX Thép Việt Mỹ được chia thành 5 giai đoạn: *Chuẩn bị dự án, Phân tích thiết kế, Xây dựng hệ thống, Chuẩn bị vận hành hệ thống, Vận hành và hỗ trợ*

2.2.2. Các phân hệ trong hệ thống ERP tại Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ

Công ty CP SX Thép Việt Mỹ chọn các phân hệ chính sau của hệ thống SAP ERP: Quản lý bán hàng, Quản lý mua hàng và kho, Quản lý sản xuất, Kế toán tài chính, Kế toán quản trị, Quản lý hàng hóa thành phẩm bằng mã vạch (Barcode) tích hợp SAP, Web đặt hàng tích hợp SAP.

2.3. TỔ CHỨC THÔNG TIN KẾ TOÁN TRONG ĐIỀU KIỆN ỨNG DỤNG ERP TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN SẢN XUẤT THÉP VIỆT MỸ

2.3.1. Những thay đổi về tổ chức thông tin kế toán

a. Hệ thống tài khoản

Khi ứng dụng ERP, ngoài hệ thống tài khoản công ty vẫn áp dụng theo Thông Tư 200/2014/TT-BTC, công ty cũng xây dựng thêm các tài khoản chi tiết hơn với nhiều chiều thông tin phục vụ cho nhu cầu theo dõi, hạch toán chi tiết tại công ty. Tại Công ty, mỗi tài khoản gồm 10 ký số, trong đó 4 ký tự đầu là số hiệu tài khoản và 6 ký tự sau là các tiểu khoản do đơn vị tự mở để quản lý. Đặc biệt, đối với hệ thống SAP chuẩn thì không có tài khoản 911 - Xác định kết quả hoạt động kinh doanh, có nghĩa là hàng tháng sẽ không có bút toán kết chuyển từ TK đầu 5,6,7,8 sang tài khoản 911 và cũng không có bút toán hạch toán 911 với tài khoản 4212.

b. Tài khoản trung gian

Hệ thống ERP áp dụng tài khoản trung gian để kết nối số liệu giữa các phân hệ. Việc thực hiện hạch toán qua tài khoản trung gian có thể sẽ làm tăng khối lượng công việc của kế toán viên lên, bù lại, các báo cáo quản lý lại có số liệu hết sức chi tiết

c. Phương thức hạch toán

Hệ thống ERP định nghĩa các tài khoản liên kết trong từng cặp bút toán ứng với mỗi loại nghiệp vụ kinh tế phát sinh và các quy tắc hạch toán ngầm định để đảm bảo các cặp bút toán này thống nhất với nhau. Đồng thời, tất cả các giao dịch phát sinh đều được kế toán định nghĩa các tài khoản hạch toán đi kèm.

Tất cả các phân hệ của SAP ERP đều tiến hành hạch toán tự động, ngoại trừ phân hệ kế toán Sổ cái (GL) thực hiện các bút toán

một cách trực tiếp như các phần mềm kế toán thông thường.

d. Phương thức chữa sổ kế toán

Hệ thống cung cấp chi tiết quy trình thực hiện khi chữa sổ kế toán.

e. Khả năng truy xuất nguồn gốc

Người sử dụng có thể nhấp chuột vào một hạng mục tại bất kỳ màn hình nào để chỉ ra một con số cụ thể bắt nguồn từ đâu hoặc đã được hạch toán như thế nào.

f. Hệ thống sổ sách và báo cáo

Trong hệ thống ERP có các công cụ hỗ trợ mạnh mẽ để tạo ra các báo cáo theo yêu cầu của người sử dụng với các thông tin mong muốn, điều này tạo nên rất nhiều thuận lợi cho người thực hiện.

2.3.2. Những thay đổi trong tổ chức thông tin kế toán theo chu trình

a. Chu trình doanh thu

Hiện tại trong hệ thống ERP, phân hệ SD thuộc phòng kinh doanh là bộ phận thực hiện từ khâu lập đơn hàng đến bước ghi nhận doanh thu, giá vốn và xuất hóa đơn gửi khách hàng. Trong chu trình này, kế toán chỉ thực hiện thu tiền và theo dõi công nợ.

Quy trình mới thay đổi phương thức xét duyệt chứng từ, rút bớt quy trình nhập liệu, giúp nhân viên kinh doanh tiết kiệm thời gian hơn trong việc thu thập đủ chữ ký xét duyệt và nhập liệu. Chức năng kiểm tra tín dụng của khách hàng được chú trọng, bộ phận kế toán và bộ phận bán hàng phải phối hợp chặt chẽ với nhau. Các báo cáo trên hệ thống ERP giúp việc kiểm soát và thực hiện các hoạt động trong chu trình này được tối ưu hơn.

a) Chu trình cung ứng

Quy trình được thực hiện hoàn toàn tự động: PO có thể được

liên kết với Goods Receipt PO, sau đó liên kết với hóa đơn phải trả, giúp thông tin được duy trì liên tục xuyên suốt quy trình mua hàng.

Ban lãnh đạo công ty có thể xem báo cáo tồn kho nguyên vật liệu với số liệu chính xác tại bất kỳ thời điểm nào, giúp tiết kiệm thời gian khi không cần yêu cầu báo cáo từ kế toán như trước đây.

Quy trình này có những điểm đổi mới, tiết kiệm thời gian hạch toán và tăng vai trò kiểm soát của bộ phận kế toán sau khi ứng dụng ERP.

b) Chu trình chuyển đổi

Chu trình chuyển đổi không thay đổi nhiều so với trước đây. Cũng như các chu trình khác, trước đây kế toán phải nhập toàn bộ số liệu về chi phí phôi, than, điện, thành phẩm,... được lấy từ nhân viên thống kê. Tuy nhiên, kể từ khi ứng dụng ERP, nhân viên thống kê của nhà máy sẽ nhập toàn bộ các dữ liệu này vào hệ thống, kế toán chỉ kiểm tra, xử lý dữ liệu.

c) Chu trình tài chính

Hệ thống có chức năng mới là đóng mở các nhóm tài khoản vào cuối mỗi kỳ. Đóng sổ cuối kỳ-tháng với quy luật: kỳ kho chỉ được mở trong hai tháng liên tiếp. Vì vậy, nếu có bất cứ sai sót nào liên quan đến giá thành phát hiện sau thời gian đóng mở kỳ này phải làm bút toán điều chỉnh vào kỳ khác.

Một điểm mới của hệ thống thông tin kế toán trong đơn vị là kế toán quản trị được ban lãnh đạo chú trọng và phát triển hơn trước bằng việc tách biệt phân hệ kế toán quản trị và phân hệ kế toán tài chính để theo dõi và quản lý.

Phần mềm ERP thể hiện một tư tưởng khác về quản lý và hoạch định giá thành, đó là quản lý theo giá thành kế hoạch, đơn vị chuyển sang tính giá thành bình quân thời điểm.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

Trong nội dung chương 2, tác giả đã trình bày thực tế tổ chức thông tin kế toán tại Công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ, trong đó tập trung nghiên cứu về thực tế thông tin kế toán tại từng chu trình sau khi ứng dụng phần mềm ERP. Từng chu trình của công ty cũng đã có những sự thay đổi về quy trình, về nhân sự để thích ứng với quy trình chuẩn của hệ thống, phát huy được tối đa. Tuy nhiên, hệ thống thông tin kế toán tại đơn vị sau khi ứng dụng hệ thống ERP vẫn còn tồn tại những hạn chế nhất định. Từ đó, tác giả nhận thấy để phát huy tối đa hiệu quả của hệ thống phần mềm ERP cần thiết phải có các giải pháp, kiến nghị nhằm hoàn thiện hệ thống thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng ERP tại công ty cổ phần sản xuất thép Việt Mỹ trong thời tới.

CHƯƠNG 3

HOÀN THIỆN TỔ CHỨC THÔNG TIN KẾ TOÁN TRONG ĐIỀU KIỆN ỨNG DỤNG HỆ THỐNG ERP TRONG CÔNG TY CỔ PHẦN SẢN XUẤT THÉP VIỆT MỸ

3.1. ĐÁNH GIÁ VIỆC TỔ CHỨC THÔNG TIN KẾ TOÁN TRONG CÔNG TY CỔ PHẦN SẢN XUẤT THÉP VIỆT MỸ

3.1.1. Ưu điểm

- Việc ứng dụng hệ thống SAP ERP làm tăng năng suất lao động của nhân viên, giảm bớt những sai sót trong hạch toán. Doanh nghiệp có khả năng kiểm soát tốt hơn các hạn mức về tồn kho, công nợ, chi phí,....

- Thông tin được cung cấp thống nhất, đầy đủ và liên tục, cho phép cung cấp thông tin ở nhiều mức độ.

- Mỗi quy trình của các phân hệ đều có hướng dẫn cụ thể và rõ ràng từng bước thực hiện

- Phân chia trách nhiệm nhân viên rõ ràng, tránh được tình trạng kiêm nhiệm có thể gây ra những gian lận và việc đùn đẩy trách nhiệm

- Hệ thống đang quản trị với Trung tâm chi phí và Trung tâm lợi nhuận, là tiền đề doanh nghiệp ứng dụng kế toán trách nhiệm,

- Phần mềm ERP với ưu điểm có thể cài đặt trên bất kỳ máy tính nào, cho phép nhân viên có thể truy cập chương trình mà không cần ngồi tại công ty, tạo sự linh hoạt trong việc sử dụng.

- Các thủ tục kiểm soát tổ chức thông tin được chú trọng và nâng cao, nhằm thực hiện các mục tiêu mang tính hiệu lực, hiệu quả quản lý và tuân thủ các quy định của nhà nước.

- Hệ thống SAP ERP cung cấp các công cụ hỗ trợ thực hiện

báo cáo hợp nhất tài chính của công ty lên đơn vị mẹ một cách nhanh chóng và tiết kiệm thời gian.

3.1.2. Hạn chế

- Nhân viên trong các phòng ban không biết về nghiệp vụ kế toán nên dễ xảy ra sai sót trong khi nhập liệu. Nhân viên kế toán còn kiêm nhiệm nhiều vị trí.

- Các bút toán chữa sổ trong hệ thống ERP trong giai đoạn này phát sinh rất nhiều, chưa có quy chế hạn chế và kiểm soát chúng.

- Với chi phí cao trong việc mua tài khoản sử dụng SAP làm hạn chế việc kiểm soát trách nhiệm, gây khó khăn trong việc quy trách nhiệm với những sai sót phát sinh làm ảnh hưởng đến hệ thống.

- Hệ thống thông tin kế toán tại công ty chưa đáp ứng được đầy đủ yêu cầu để một số quy trình của ERP thực hiện được

- Hiện nay, vật tư được mua về theo yêu cầu của bộ phận có nhu cầu, chưa chú trọng đến số lượng vật tư còn tồn tại kho để xác định lượng vật tư cần mua.

3.2. ĐỊNH HƯỚNG HOÀN THIỆN TỔ CHỨC THÔNG TIN KẾ TOÁN

- Khi ứng dụng hệ thống ERP cần hoàn thiện hơn việc tái cấu trúc hệ thống quản lý để tiếp tục hoàn thiện hệ thống thông tin

- Kết nối chặt chẽ và có tính linh hoạt cao giữa phân hệ kế toán tài chính với các phân hệ còn lại

- Thay đổi văn hóa doanh nghiệp và tư duy của nhân viên.

- Nâng cao khả năng cảnh báo và tính bảo mật của hệ thống.

3.3. ĐỀ XUẤT NHẪM HOÀN THIỆN TỔ CHỨC THÔNG TIN KẾ TOÁN TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN SẢN XUẤT THÉP VIỆT MỸ

3.3.1. Nâng cao tổ chức thực hiện quy trình kế toán

Cùng với các bộ phận khác trong doanh nghiệp, bộ phận kế toán cũng cần xây dựng quy trình mới dành riêng cho kế toán và cần thống nhất với quy trình chung của toàn doanh nghiệp.

3.3.2. Tăng cường công nghệ

Cần chú trọng và xây dựng tính bảo mật cho hệ thống như thiết lập một hệ thống mạng xuyên suốt, trang bị thiết bị dự phòng.

3.3.3. Nâng cao khả năng kiểm soát của hệ thống

Một số hoạt động kiểm soát truy cập nhằm nâng cao năng lực hệ thống kiểm soát công nghệ thông tin trong doanh nghiệp:

- Kiểm soát thiết bị đầu cuối
- Bảo vệ hệ thống thông tin khỏi sự thâm nhập bất hợp pháp

3.3.4. Xây dựng cơ cấu nhân sự

Doanh nghiệp cũng cần lựa chọn nhân viên có đủ trình độ chuyên môn, kinh nghiệm, kỹ năng, hiểu biết về quy trình kinh doanh, nhận thức được vai trò của hệ thống đối với công tác kế toán và có đạo đức nghề nghiệp

3.3.5. Thường xuyên đánh giá hiệu quả tác động của ERP đến hệ thống thông tin kế toán

Để đánh giá hiệu quả tác động của ERP đến hệ thống thông tin kế toán, công ty cần tổ chức nhân sự đánh giá và thời gian đánh giá hợp lý, bao gồm thành viên từ nhiều bộ.

3.4. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ

3.4.1. Đối với công ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ

a. Ban lãnh đạo công ty: Ban lãnh đạo phải là người luôn thấu hiểu,

chia sẻ, cam kết và hỗ trợ mạnh mẽ trong suốt quá trình triển khai và ứng dụng ERP. Ban lãnh đạo phải luôn duy trì sự phối hợp giữa nhiều cá nhân trong doanh nghiệp.

b. Phòng IT

- Quản lý, xây dựng, phát triển hệ thống thông tin của công ty.
- Chịu trách nhiệm phối hợp với các phòng ban và đối tác để duy trì hệ thống ERP của công ty thành công.
- Soạn thảo, huấn luyện cho người dùng về chính sách, quy định sử dụng an toàn thông tin, bảo mật của công ty, cũng như kỹ năng, kiến thức về hệ thống ERP.

c. Phòng kế toán: bộ phận kế toán nên đưa ra những đánh giá, đề xuất của mình để hệ thống ngày càng hoàn thiện hơn, tham gia xây dựng mục tiêu và kế hoạch phát triển hệ thống thông tin của công ty.

3.4.2. Đối với công ty Cổ Phần Citek

Để phát huy vai trò của mình, Công ty CP Citek cần cử những nhân viên có kiến thức nghiệp vụ lẫn công nghệ giỏi để phối hợp với doanh nghiệp trong việc duy trì sự thành công của hệ thống SAP ERP.

KẾT LUẬN

Hệ thống hoạch định nguồn lực doanh nghiệp ERP là một công cụ hiệu quả giúp doanh nghiệp nâng cao năng lực cạnh tranh trong xu thế hội nhập quốc tế, đây không chỉ là một giải pháp công nghệ mà là sự thay đổi về tư duy quản lý mới. Các doanh nghiệp ứng dụng ERP để quản lý hoạt động kinh doanh của đơn vị và xem đây là yếu tố then chốt, chìa khóa cho sự thành công. Công Ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ cũng không nằm ngoài xu thế của thế giới, nhu cầu quản lý ngày càng cao, đòi hỏi thông tin phải chính xác và kịp thời, đó là lý do ban lãnh đạo công ty quyết định áp dụng hệ thống ERP vào doanh nghiệp.

Qua nghiên cứu đề tài, tác giả đã hệ thống hóa một cách rõ nét các khái niệm về hệ thống thông tin kế toán cũng như hệ thống ERP, sự khác biệt khi ứng dụng hệ thống ERP trong tổ chức hệ thống thông tin kế toán tại doanh nghiệp. Đồng thời, thu thập, khảo sát các dữ liệu liên quan đến thực trạng công tác tổ chức hệ thống thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng ERP tại Công Ty Cổ Phần Sản Xuất Thép Việt Mỹ. Để từ đó, đưa ra các đề xuất nhằm hoàn thiện tổ chức thông tin kế toán trong điều kiện ứng dụng phần mềm ERP, mong muốn thông qua đó góp phần tăng cường hiệu quả tổ chức thông tin trong Công ty, giúp ban giám đốc có được nguồn thông tin thống nhất, chính xác, kịp thời và nhanh chóng để đưa ra các quyết định quản trị hữu ích cùng cố lợi thế cạnh tranh của Công ty trên thị trường nội địa.

[Handwritten signature]